

عنوان مقاله:

بیان در بیان سعدی (بررسی تحلیلی موضوعات علم بیان در بوستان سعدی)

محل انتشار:

دهمین کنفرانس بین المللی زبان، ادبیات، تاریخ و تمدن (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 18

نویسندگان:

رضا قاسمی - مدرس زبان و ادبیات فارسی عضو انجمن ترویج زبان و ادب فارسی ایران

حسین سلیمی - عضو هیئت علمی گروه زبان و ادبیات فارسی دانشگاه خلیج فارس

خلاصه مقاله:

فضای عاطفی و خیال انگیز شاعرانه که هم سبب القای معنی و هم مایه تحریک و تهییج خواننده و شنونده می شود، از صور خیال شاعرانه سرچشمه میگیرد. از آنجایی که خیال، خصیصه ذاتی شعر است، بررسی عناصر خیال به شناخت بهتر دریافت اندیشه مضمون در آن کمک می کند. به همین دلیل در شعر از اهمیت والایی برخوردارند و شاید بتوان گفتجوهر و ذات شعر همان تصویر است؛ بنابراین آنچه در ادبیات باعث تصویر سازی و مایه خیال انگیزی شعر محسوب می شود، بیشتر در علم بیان مورد بحث و بررسی قرار میگیرد. علم بیان، علم رمز گشایی سخن ادبی یا علم شناختهاوارش های ادبی است که میتوان به کمک آن به قوه تخیل شاعران پی برد و شارع و شاهرائی است که ما را به شهرزیا و مخیل هنرمند و اثر هنریش رهنمون می شود. شاعران پارسی زبان از آغاز شعر سرایی به زبان پارسی، در به کاربردن انواع موضوعات بیانی، کوشش خاصی از خود نشان دادهاند، یکی از این شاعران بلند پایه ادب فارسی، افصحالمتکلمین، سعدی شیرازی، است که در آثار خود از جمله بوستان، از موضوعات بیانی در جهت رساندن مقصود بهمخاطب بهره فراوان گرفته است. پژوهشگر در این مقاله با راهنمایی استاد محترم، دکتر سید مهدی نوریان، تلاش نمودهاست ترفندهای شاعرانه علم بیان "تشبیه"، "استعاره"، "مجاز"، "کنایه" را با مراجعه به منابع معتبر مورد بررسی و تحلیل قرار دهد. برای نیل به این مقصود، "بوستان" اثر ارزشمند شیخ شیراز، سعدی، را برگزید و ضمن مطالعه بیت بیت اشعار این کتاب ارزشمند، موضوعات بیانی را بررسی و تحلیل نموده است؛ اما به خاطر پرهیز از اطاله کلام، برای هر موضوعیک مثال مورد تحلیل قرار گرفته است در نتیجه حاصل پژوهش خود را به همه علاقه مندان ادب فارسی اهدا می نماید

کلمات کلیدی:

بیان، سعدی شیرازی، تشبیه، استعاره، مجاز، کنایه، بوستان

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1787295>

